

Muusikaõpetus

1.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

- * Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- * mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- * laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, teiste rahvaste laule;
- * laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega;
- * laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;
- * laulab peast kooliastme ühislause:
 - Eesti hümn (F. Pacius),
 - „Mu koduke" (A. Kiiss),
 - „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus); lastelaulud:
 - „Lapsed, tupp",
 - „Teele, tee, kurekesed",
 - „Kevadel" (Juba linnukesed),
 - * Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.

Pillimäng:

- * Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des;
- * väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.

Liikumine:

- * Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- * tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

Omalooming:

- * Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- * kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- * loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;
- * kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

muusika kuulamine.

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- * On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- * kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- * väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;
- * seostab muusikapala selle autoritega.
- * eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

* Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

* noodivältused, paus, rütmifiguurid:

* tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides:

* astmetel SO, MI, RA, (JO) põhinevad mudelid

* mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

- a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
- b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
- c) muusikapala, salm, refrään, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
- d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte,

Õppekäigud:

* Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;

* kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Õpitulemused

Õpilane:

* Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes;

* lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust.

Laulmine

* Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust;

* laulab eesti rahvalaule (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke

* Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).

Pillimäng

* Rakendab pillimängu kaasmängudes;

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus).

Muusikaline liikumine

* Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises)

Omalooming:

*Väärtustab enese ja teiste loomingut;

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus).

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- * Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;
- * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel);
- * väärtustab enese ja teiste loomingut.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- * Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).

2.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

- * Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- * mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- * laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;
- * laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega;
- * laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;
- * laulab peast kooliastme ühislause:
 - Eesti hümn (F. Pacius),
 - „Mu koduke" (A. Kiiss),
 - „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus); lastelaulud:
 - „Lapsed, tuppa",
 - „Teele, tee, kurekesed",
 - „Kevadel" (Juba linnukesed),
 - „Kevadpidu" (Elagu kõik).
 - * Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.

Pillimäng:

- * Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- * väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.

Muusikaline liikumine:

- * Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- * tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

Omalooming:

- * Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- * kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- * loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;
- * kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

Muusika kuulamine:

- * On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- * kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- * väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;
- * seostab muusikapala selle autoritega.
- * on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- * Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:
- * noodivältused, paus, rütmifiguurid:

- * tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides:
- * astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid;
- * mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
 - b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
 - c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, *ostinato*, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
 - d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, *piano*, *forte*, fermaat;

e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke *latern, segno, volt*.

Õppekäigud:

* Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;

* kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Õpitulemused

Laulmine:

* Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust;

* laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause

* Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).

Pillimäng:

* Rakendab pillimängu kaasmängudes;

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus).

Muusikaline liikumine:

* Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises);

Omalooming:

*Väärtustab enese ja teiste loomingut;

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus).

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;

- * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel);
- * väärtustab enese ja teiste loomingut.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- * Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).

Õppekäigud:

- * Huvitub muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli

3.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

- * Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt *üksi* ja rühmas;
- * mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- * laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, *kaanoneid ning* teiste rahvaste laule;
- * laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega;
- * laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;
- * laulab peast kooliastme ühislause:
 - Eesti hümn (F. Pacius),
 - „Mu koduke" (A. Kiiss),
 - „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus); lastelaulud:
 - „Lapsed, tupp",
 - „Teele, tee, kurekesed",
 - „Kevadel" (Juba linnukesed),
 - „Kevadpidu" (Elagu kõik).
 - * Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.

Pillimäng:

- * Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- * väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.

* on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerimisel;

* seoses pillimänguga õpitakse tundma viiulivõtit, tähtnimesid ja nende asukohta noodijoonestikul

Liikumine:

* Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;

* tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

Omalooming:

* Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;

* loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;

* kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

muusika kuulamine

* On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);

* kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;

* *väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;*

* *seostab muusikapala selle autoritega.*

* eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

* Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

* noodivältused, paus, rütmifiguurid:

* rütmifiguurid ja paus:

* tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides:

* astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO₁, NA, DI põhinevad mudelid;

* JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega

* mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

- a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
- b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
- c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, *ostinato*, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
- d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, *piano*, *forte*, fermaat;
- e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke *latern*, *segno*, *volt*.

Õppekäigud:

* Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;

* kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Õpitulemused

* Osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes;

* lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust.

Laulmine:

* Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust;

* laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule

* Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmises).

Pillimäng:

* Rakendab pillimängu kaasmängudes;

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus).

Muusikaline liikumine:

* Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises);

Omalooming:

*Väärtustab enese ja teiste loomingut;

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus).

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;

* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel);

* väärtustab enese ja teiste loomingut.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

* Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).

Õppekäigud:

* Huvitub muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli

4.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;

* laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule *a cappella* ja saatega;

* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;

* laulab peast kooliastme ühislause:

- Eesti hümn (Fr. Pacius),
- "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann),
- "Mu isamaa armas" (saksa rhvl),
- "Eesti lipp" (E. Võrk),
- "Püha öö" (F. Gruber),
- "Kas tunned maad" (J. Berad),

"Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl);

* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);

* duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;

Pillimäng:

* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;

* rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid;

* seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;

Muusikaline liikumine:

* Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;

Omalooming:

* Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;

* loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;

* kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);

* iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;

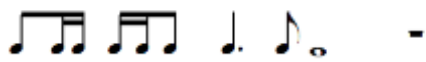
* teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

* kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, _aritone, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni .

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

* noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:

* laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides;

* 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;

2-osaline lihtvorm,

* mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:

a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid,

b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul,

instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon;

c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);

d) tempo, dünaamika, *piano*, *forte*, e) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara .

Õppekäigid:

* Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;

* kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Õpitulemused

* Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;

* oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast

Laulmine:

* Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;

* laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivalises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;

* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke.

* Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel)

Pillimäng:

* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus)

Muusikaline liikumine:

* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).

Omalooming:

* Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;

* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust

* Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat

* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusika kuulamisel)

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).

Õppekäigud:

* Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles

5.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;

* laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule *a cappella* ja saatega;

* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;

* laulab peast kooliastme ühislause:

- Eesti hümn (Fr. Pacius),
- "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann),
- "Mu isamaa armas" (saksa rhvl),
- "Eesti lipp" (E. Võrk),
- "Püha öö" (F. Gruber),
- "Kas tunned maad" (J. Berad),
- "Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl);
- * Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);
- * duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;
- * seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2.

Pillimäng:

- * Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- * rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid;
- * seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- * seostab helistikke ja toonika kolmkõlasid C-duur, a-moll pillimänguga;

Muusikaline liikumine:

- * Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- * tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- * väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra;

Omalooming:

- * Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- * kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- * loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- * kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- * Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);
- * iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;

* teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

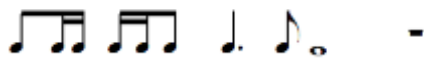
* kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit

* tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;* on tutvunud (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, muusikatraditsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

* noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:

* laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA¹, SO¹, JO¹, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides;

* 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;

2-osaline lihtvorm,

* helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud C - a;

* mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:

a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-

helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, dies (\sharp), bemoll (\flat), bekarr (\natural);
paralleelhelistikud

b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;

c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);

d) tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;

e) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara .

Õppekäigud:

* Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;

* kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Õpitulemused

Laulmine:

- * Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- * laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- * oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislau.
- * Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel).

Pillimäng:

- * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus)

Muusikaline liikumine:

- * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).

Omalooming:

- * Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).

Muusika kuulamine ja muusikalugu

- * Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust
- * Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat
- * Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas
- * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusika kuulamisel)

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

- * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).

Õppekäigud:

- * Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles

6.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;

* laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule *a cappella* ja saatega;

* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;

* laulab peast kooliastme ühislaule:

- Eesti hümn (Fr. Pacius),
- "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann),
- "Mu isamaa armas" (saksa rhvl),
- "Eesti lipp" (E. Võrk),
- "Püha öö" (F. Gruber),
- "Kas tunned maad" (J. Berad),

"Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl);

* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);

Pillimäng:

* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;

* rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid;

* seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;

* seostab helistikke ja toonika kolmkõlasid C-duur, a-moll, G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll pillimänguga.

Muusikaline liikumine:

* Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;

* väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa

Omalooming:

* Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;

* loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;

* kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);

* iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;

* teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

* kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, _aritone, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni

* kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit

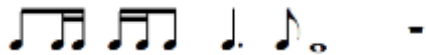
* tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;

* on tutvunud (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;

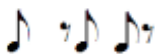
Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

* noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:

* rütmifiguurid:

* laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA¹, SO¹, JO¹, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides;

* 2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;

2-osaline lihtvorm,

* helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud C - a;

* Helistikud G – e, F – d;

* kaheksandik taktimõõdu tutvustamine laulurepertuaarist tulenevalt;

* mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:

a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees (\sharp), bemoll (\flat), bekarr (\natural); paralleelhelistikud

b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;

c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);

d) tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;

e) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara .

Õppekäigud:

* Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;

* kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Õpitulemused

Laulmine:

* Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;

* laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;

* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule.

* Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel).

Pillimäng:

* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus)

Muusikaline liikumine:

* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).

Omalooming:

* Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;

* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust

* Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat

* Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas

* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusika kuulamisel)

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).

Õppekäigud:

* Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles

7.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;

* laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule *a cappella* ja saatega;

* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;

* laulab peast kooliastme ühislause:

- Eesti hümn (Fr. Pacius),
- "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann),

- "Mu isamaa armas" (saksa rhvl),
- "Eesti lipp" (E. Võrk),
- "Püha öö" (F. Gruber),
- "Kas tunned maad" (J. Berad),

"Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl);

* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);

Pillimäng:

* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;

* rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid;

* seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;

* seostab helistikke ja toonika kolmkõlasid C-duur, a-moll, G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll pillimänguga.

Muusikaline liikumine:

* Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;

* väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa

Omalooming:

* Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

* loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;

* väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu;

* loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi, variatsiooni- ja rondovormi);

* arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;

* arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;

* eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;

* eristab kõla ja kuju järgi:

keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviiul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;

puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; *löökpillid*: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;

* on tutvunud Eesti ning Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;

* tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

* Mõistab helivälte, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

* noodivälte, rütmifiguurid ja pausid:

* mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;

* mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;

* kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);

* + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara;

* mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas

Õppekäigud:

* Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;

* kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

Õpitulemused

Laulmine:

* Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;

* laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;

* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule

* rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel).

* Kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid).

Pillimäng:

* Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus).

Muusikaline liikumine:

* Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).

Omalooming:

* Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (omaloomingus).

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Väljendab oma arvamust kuuldud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;

* *väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;*

* teab autoriõigusi ja sellega kaasnevat õigusi ja kohustusi;

* rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;

* leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

* Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;

Õppekäigud:

* Huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus

8.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil;

* laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;

* osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;

* laulab peast **kooliastme ühislaulu**:

- „Eesti hümn“ (F. Pacius),
- "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär),
- "Eestlane olen ja eestlaseks jään" (A. Mattiisen),
- "Saaremaa valss" (R. Valgre),
- "Kalevite kants" (P. Veebel),

"Me pole enam väikesed" (A. Oit).

* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);

* absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²);

* duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;

Pillimäng:

* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;

* rakendab musitseerides akustilise kitarriga lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;

* helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.

Muusikaline liikumine:

* Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;

* väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika, Idamaad.

Omalooming:

* Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

* loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;

* väljendab muusika karakterit ja meeolelu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu;

* loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi, variatsiooni- ja rondovormi);

* arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;

* arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;

* eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;

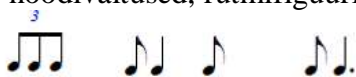
* eristab kõla ja kuju järgi:

keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviiul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;
puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; *löökpillid*: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;
klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion;
elektrofonid: süntesaator, elektriklaver; *eristab kõla järgi pillikoosseise:
orkestrid: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester);
 * on tutvunud Eesti ning Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
 * tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

* noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:

* noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:

* mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;

* mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;

* kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);

* teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;

* + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara;

* mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

- a) elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
- b) ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
- c) rondo, variatsioon,
- d) pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika

Õppekäigud:

* Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;

* kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara

Õpitulemused

Laulmine:

- * Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
- * laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- * oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule
- * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmises).
- * Kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid).

Pillimäng:

- * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus).

Muusikaline liikumine:

- * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).
 - * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (omaloomingus).
- Omalooming:

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- * Väljendab oma arvamust kuuldud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- * väärtustab *heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;*
- * teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi;
- * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- * leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

- * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;

Õppekäigud:

- * Huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus

9.klass

Õppetegevus ja sisu

Laulmine:

* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil;

* laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;

* osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;

* laulab peast **kooliastme ühislause**:

- „Eesti hümn“ (F. Pacius),
- "Jää vabaks, Eesti meri" (V. Oksvort),
- "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär),
- "Laul Põhjamaast" (Ü. Vinter),
- "Eestlane olen ja eestlaseks jään" (A. Mattiisen),

"Saaremaa valss" (R. Valgre),

* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI);

* absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²);

* duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;

Pillimäng:

* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;

* rakendab musitseerides akustilise kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;

* helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h r*

Muusikaline liikumine:

Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;

* väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika, Idamaad. epertuaarist lähtuvalt.

Omalooming:

* Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

* kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

* loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;

- * väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu;
- *loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- * Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi, variatsiooni- ja rondovormi);
 - * arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;
- * arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- *eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansambelite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;
- * eristab kõla ja kuju järgi:
 - keelpillid:* poogenpillid viiul, vioola e altviiul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;
 - puhkpillid:* puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; *löökpillid:* kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;
 - klahvpillid:* klaver, klavessiin, orel, akordion;
 - elektrofonid:* süntesaator, elektriklaver; *eristab kõla järgi pillikoosseise:
 - orkestrid:* (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester);
 - ansamblid:* (keelpillikvartett, pop- ja džässansambel);
- * eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat (ooperi, opereti, muusikali ja balleti).
- * on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- * tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

- * Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:
 - * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:

 - * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:

- * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- * mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- * kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- * teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- * + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara;
- * mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;

- b) ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
- c) rondo, variatsioon,
- d) pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika

Õppekäigud:

- * Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- * kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

Õpitulemused

Laulmine:

- * Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapäras;
- * laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- * oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaulu
- * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel).
- * Kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid).

Pillimäng:

- * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus).

Muusikaline liikumine:

- * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).

Omalooming:

- * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (omaloomingus).
- * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- * Väljendab oma arvamust kuulatud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- * väärtustab *heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;*
- * teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi;

- * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- * leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara:

- * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;

Õppekäigud:

- * Huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus